

نقد کتاب

مقدمه‌ای بر یادگیری الکترونیکی

نویسنده: دکتر محمود بابایی

دکتر فریده مشایخ

اردیبهشت ماه ۱۳۹۲

مقدمه

کتاب «مقدمه‌ای بر یادگیری الکترونیکی» به نگارش آقای دکتر محمود بابایی با موضوع‌های «آموزش به کمک کامپیوتر»، «آموزش از راه دور» و «اینترنت و آموزش و پرورش» در سال ۱۳۸۹ توسط پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات و نشر چاپار منتشر گردیده است.

سرفصل‌های کتاب

سرفصل‌های کتاب «مقدمه‌ای بر یادگیری الکترونیکی» به شرح زیر است:

فصل اول: نگاهی به پیشینه

فصل دوم: مبانی نظری یادگیری و یادگیری درونخطی

فصل سوم: آموزش از راه دور: مفاهیم و سابقه

فصل چهارم: یادگیری الکترونیکی: چشم‌انداز کلی

فصل پنجم: فناوری اطلاعات و یادگیری الکترونیکی

فصل ششم: تولید و فراهم سازی محتوا برای یادگیری الکترونیکی

فصل هفتم: تعامل در یادگیری الکترونیکی

فصل هشتم: مهارت ها و محیط یادگیری الکترونیکی

فصل نهم: پشتیبانی یادگیری الکترونیکی

فصل دهم: اقتصاد یادگیری الکترونیکی

فصل یازدهم: مدیریت سیستم یادگیری الکترونیکی

فصل دوازدهم: ارزشیابی در یادگیری الکترونیکی

فصل سیزدهم: مسائل حق انتشار در محیط مجازی

نقد کتاب

فصل نخست به پیشینه آموزش از راه دور پرداخته و آن را مترادف با یادگیری الکترونیکی تعریف نموده است. در فصل دوم تمرکز بر مبانی نظری رویکردهای یادگیری از جمله رفتارگرایی، شناخت گرایی و سازاگرایی (سازنده گرایی) است. فصل سوم مجدداً با تمرکز بر پیشینه آموزش از راه دور، فناوری اطلاعات و ارتباطات را بخشی از سیر تکامل فناوری در آموزش از راه دور به شمار آورده و به پیشینه برخی از کشورها در این زمینه پرداخته است. فصل چهارم به قوت و ضعف های یادگیری برخط (درونخطی) به ویژه عوامل فرهنگی با عطف به نقد دریفوس درباره یادگیری الکترونیکی اشاره می شود. فصل پنجم به موانع و چالش های یادگیری الکترونیکی اختصاص دارد. فصل ششم و هفتم به تولید محتوا، تعامل و برخی مهارت ها در محیط یادگیری الکترونیکی اشاره می شود. فصل نهم محیط یادگیری از نظر پشتیبانی لازم، تشریح شده است. فصل دهم اقتصاد یادگیری الکترونیکی را با توجه به عوامل مؤثر در هزینه آن مورد بحث قرار می دهد. فصل یازدهم به مدیریت سیستم یادگیری الکترونیکی با تمرکز بر سیستم پشتیبانی یادگیری، استانداردها و امنیت اختصاص دارد. فصل دوازدهم به ارزشیابی، ابزارها و انواع آن و فصل سیزدهم به بحث درباره حق مالکیت فکری در محیط الکترونیکی اختصاص یافته است.

کتاب حاضر کوششی است ارزنده در بازنمایی مقدمه ای بر یادگیری الکترونیکی. ولی از آنجا که رویکرد یادگیری الکترونیکی پارادایم جدیدی را نه تنها در ارتباط با دسترسی بلکه در ارتباط با کیفیت یادگیری نوید می دهد، در این پارادایم «انتقال دانش» از طریق معلم و کتاب به «ساختن دانش» توسط یادگیرنده با همیاری معلم و دسترسی به منابع جایگزین می شود. در این جایگزینی گذار از یادگیری سطحی: دریافت، درک، کاربرد به یادگیری عمقی: تحلیل، ترکیب، ارزیابی و فراشناخت امکان پذیر است. این گذار درک عمقی از ضرورت پیوند فناوری با پداگوژی (علم و هنر یاددهی - یادگیری)

است. از این رو، انتظار می‌رود در تألیف یا ترجمه کتاب‌های مربوط به یادگیری الکترونیکی نقش پداگوژی معادل با فناوری بازنمایی شود و توصیه می‌شود در صورت تجدید چاپ کتاب حاضر نیز با افزودن فصلی جداگانه درباره کاربرد پداگوژی در یادگیری الکترونیکی، در صورت امکان این کاستی برطرف شود.